

Mededelingen

Portefeuillehouder: K. van Werven

Betreft : Voor- en nadelen beleid voor Erfgoed
Aan : Leden van de Commissie Fysiek domein
T.b.v. : Commissie van 15 december 2022
Van : K. van Werven
Behandelaar : Henk Jongsma en Tanja Van Zundert
E-mail/telefoonnummer : h.jongsma@huizen.nl / 035-5281505
Datum : 8 november 2022
Status : Voor kennisgeving aannemen

Geachte leden van de commissie fysiek domein,

Tijdens de vergadering van 7 september zegde ik toe om uiterlijk eind 2022 met een mededeling te komen over de voor- en nadelen van een notitie over Erfgoedvisie- en beleid.

Uit het resumé van de commissie FD van 7 september 2022:

7.6. Notitie over Erfgoedvisie-en beleid

De heer Sanders spreekt in en beantwoordt een aantal vragen van verschillende fracties. De inspraakreactie van de heer Sanders wordt ter kennisgeving door de commissieleden aangenomen. Mevrouw Leeuwin geeft een toelichting over de notitie en beantwoordt vragen van de heer Doorn (ChristenUnie) en mevrouw Rienstra (GroenLinks). De heer Bruins (D66) en dhr. Bource (SGP) stellen aanvullende vragen aan Wethouder Van Werven.

Toezegging: Wethouder Van Werven zegt toe om uiterlijk eind 2022 met een mededeling te komen over de voor- en nadelen van een dergelijke notitie.

De notitie treft u bij deze mededeling aan.

(on)Mogelijkheden van een visie op Erfgoed

Voor u ligt een notitie waarin beknopt het nut van een Erfgoedvisie op een rij is gezet. Ook krijgt u een indruk van de keuzemogelijkheden.

Erfgoed – wat valt daaronder?

Binnen het erfgoed zijn de volgende drie categorieën te onderscheiden:

1. onroerend erfgoed (gebouwen en daarbij behorende gronden);
2. roerend erfgoed (musea, boeken, foto's, instrumenten);
3. immaterieel erfgoed (verhalen, tradities, dialecten).

Elke categorie draagt bij aan de identiteit van de gemeente.

Gehoord de insprekers tijdens de vergadering van de commissie Fysiek domein op 7 september 2022 gaat de gedachte daarbij uit naar alle drie de categorieën.

Voordelen Erfgoedbeleid

Mogelijkheid tot herijking wat waardevol erfgoed is en de mogelijkheid om meer te beschermen dan dat nu het geval is

Denkt u hierbij bijvoorbeeld aan meer bescherming van karakteristieke panden. Meer specifiek, bij een gemeentelijk monument zijn sloopwerkzaamheden vergunningplichtig en dan kunnen er voorwaarden worden gesteld. Bij gebouwen die geen monumentale status hebben, maar alleen de duiding “cultuurhistorische waarden” buiten het beschermd stads- en dorpsgezicht, is sloop zonder meer toegestaan. Er gelden in zo'n geval alleen voorwaarden in geval van herbouw (zoals goothoogte en kaprichting).

Denkt u verder aan de mogelijkheid om de beschermde dorpsgezichten uit te breiden in de Wiggert Kooijbuurt.

U bent in de gelegenheid om nieuwe categorieën monumenten toe te voegen (onderzoek wederopbouwperiode afronden plus eigenaren betrekken, onderzoek naar nieuwbouw (sfinxen, piramidewoningen plus eigenaren betrekken), onderzoek naar roerend erfgoed en cultureel erfgoed (botters, klederdrachten, kunst en dergelijke).

Duidelijkheid over ambitieniveau en maatschappelijk en bestuurlijk draagvlak

Met een visie is duidelijk waar de gemeente voor wil gaan qua bescherming van bestaande en nieuwe situaties. Een structurele benadering, in plaats van ad hoc. Het vast te stellen erfgoedbeleid doorloopt een nader te bepalen proces, waaronder participatie. Via participatie kan maximaal lokale kennis worden aangedragen met de vaststelling door de raad als resultaat. Dat stelt vervolgens het college gericht in staat om daaraan uitvoering te geven.

Denkt u bij het bepalen van het ambitieniveau bijvoorbeeld aan ambities bij het verduurzamen van monumenten (zonnepanelen, vervangen beglazing en kozijnen, na-isoleren van daken, muren en vloeren). Hecht de gemeente Huizen daaraan en in welke mate?

Het beter integreren van de verschillende betrokken disciplines bij erfgoed (cultuur, verhuur/accommodaties, bomenbeleid, toezicht).

Door de erfgoedvisie onderdeel te maken van de omgevingsvisie en/of het omgevingsplan wordt een integrale afweging bewerkstelligd. Dat geeft duidelijkheid naar inwoners (bevordering transparantie, rechtszekerheid, gelijke behandeling).

Hoe groter en breder de ambitie, hoe groter de effecten

Hoe breder de insteek (onroerend, roerend en immaterieel erfgoed), hoe meer effecten u kunt verwachten.

Denkt u hierbij aan het stimuleren van toerisme. Huizen heeft veel en interessante historie, dit beter 'op de kaart zetten' en toeristen informeren, stimuleren het dorp in te gaan, begeleiden met informatieborden, QR-codes of gidsen (vrijwilligers).

Nadelen Erfgoedbeleid

Bij onroerend erfgoed: maatschappelijke weerstand

Houdt bij de aanwijzing als gemeentelijke monumenten en de uitbreiding van beschermd stads- en dorpsgezicht rekening met onwil bij eigenaren. Eigenaren van te beschermen panden (monument of dorpsgezicht) zijn huiverig voor bescherming van hun pand.

Wijzigingen worden namelijk ineens vergunningplichtig, de monumentencommissie gaat bij een vergunningaanvraag adviseren, de kosten voor verduurzamen of verbouwen worden hoger, er geldt een instandhoudingsplicht et cetera. Er geldt dan een beperking op het pand in het kader van de Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen.

Budget is noodzakelijk in geval van de bestuurlijke wens om een visie

Binnen de organisatie is de benodigde formatie en deskundigheid niet aanwezig voor de opmaak van een visie. Beschikbaarstelling van budget is daarom nodig áls er bestuurlijk de wens is voor de opmaak van een visie.

Het collegeprogramma is in beperkte mate basis voor verdere besluitvorming

Het collegeprogramma 2022-2026 voorziet wel in ambities op het terrein immaterieel en roerend erfgoed. Het collegeprogramma voorziet niet in ambities bij onroerend erfgoed:

4.2. Kunst en cultuur

4.2.1. Cultuur geeft ons identiteit, bepaalt wie wij zijn en is het cement van onze samenleving. Kunst en cultuur is van én voor iedereen.

4.2.2. De huidige Cultuurnota wordt geactualiseerd en gecontinueerd tot en met 2026.

4.2.3. Het Huizer cultureel erfgoed wordt gekoesterd en behouden, omdat erfgoed een brug vormt tussen ons verleden en onze toekomst. Onderschreven wordt het belang van het behoud van de Huizer identiteit, en dat de verhalen van het Huizer erfgoed verteld blijven worden. Dit komt voort uit de wens om onze geschiedenis levend te houden. Daar zijn wij trots op!

De mate van ambitie versus kosten

Politiek beraad is nodig om vast te stellen óf er, naast het collegeprogramma, meer ambitie is voor de ontwikkeling van een beleid op het gebied van het erfgoed. En zo ja, in welke mate.

Kosten voor onderzoek en voorbereiding en een conceptvisie

Graag geven we u een indruk van de kosten. Hiervoor wordt u verwezen naar de bijlagen (van The Missing Link en Van der Hoeve) welke samen een complete aanpak kunnen vertegenwoordigen (opstellen beleid en uitvoeren onderzoek).

Het huidige beschikbare budget voor onderzoeken (€ 2.500 per jaar) is zwaar ontoereikend.

Nota bene, het voorstel van Van der Hoeve ziet op onroerend erfgoed en betreft een aanvullend inventariserend onderzoek, voor bebouwing in de periode 1945-1980.

1. Afronding onderzoek 1945-1980, kosten € 1.900,= *
2. Onderzoek Oostermeent, Havengebied en aanloopstraten 1985-2022: € 3.450,00.
3. Onderzoek Westelijk Huizen en Oude Dorp 1985-1922: € 3.850,00 *
4. Opstellen rapport voor punt 2 en 3 samen: € 2.400,00 *

*N.B. dit betreft alleen onderzoek en is exclusief participatie en exclusief het opstellen van beleid met betrekking tot de aan te treffen waarden.

Het voorstel van The Missing Link ziet op de opmaak van beleid voor erfgoed in de brede zin (immaterieel, roerend en onroerend erfgoed). Het is een aantrekkelijk voorstel omdat het de gemeente kan ontzorgen door de complete aanpak (analyse, ambitie bepalen, visievorming, participatie, opstellen erfgoedvisie, opstellen plan van aanpak en eventueel vervolg in een projectmatige aanpak).

- A. Opstellen Erfgoedvisie bandbreedte € 25.000 - € 35.000
- B. Opstellen Uitvoeringsprogramma bandbreedte € 10.000 - € 20.000
- C. Projectmatige aanpak (kosten nader te bepalen, zie het voorstel in de bijlage).

De noodzaak van extra formatie

Naast de kosten voor de benodigde externe deskundigheid zoals hiervoor benoemd is ook extra formatie nodig.

Waarom?

* Voor het begeleiden van extern onderzoek en voor het opstellen van beleidsnotities is geen structurele ambtelijke capaciteit aanwezig.

Naar verwachting is hiervoor 0,5 FTE beleidsfunctie nodig. Afhankelijk van uw wensen is dat tijdelijk of permanent.

*Heeft de te ontwikkelen visie een toename van monumenten en dorpsgezichten als resultaat?

Dan heeft dat tot gevolg dat meer vergunningaanvragen moeten worden beoordeeld, meer welstandsadvies nodig is, meer toezicht en meer juridische capaciteit bij zienswijzen nodig is. Naar verwachting is hiervoor in totaal wederom 0.5 fte nodig.

Nota bene,

Ad hoc situaties zullen zich blijven aandienen en zijn niet te voorkomen. Bijvoorbeeld bij wisseling van eigenaar zijn er vaak sloopplannen, verbouwingsplannen et cetera. Deze zaken zijn bijna niet te vooraf in te plannen. Wel kan er meer slagvaardig mee om worden gegaan indien er een goed beleid is en voldoende capaciteit en middelen. Verder mag een ieder een verzoek tot plaatsing op de monumentenlijst indienen waarnaar de gemeente onderzoek moet doen en besluitvorming noodzakelijk is.

Kostenindicatie Erfgoedvisie gemeente Huizen

**Gemeente Huizen
Graaf Wichman 10
1276 KB Huizen
t.a.v. dhr. H. Jongsma**

Datum: 16-09-2022
Kenmerk: 2022330/HMD/2577

Geachte heer Jongsma,

Met plezier bied ik u onze kostenindicatie aan voor een Erfgoedvisie en Erfgoedbeleid voor de gemeente Huizen.

Uw vraag

De gemeenteraad van Huizen heeft een motie in voorbereiding voor het opstellen van een erfgoedvisie en erfgoedbeleid voor de gemeente Huizen. Het huidig erfgoedbeleid is gedateerd. Er wordt veel ad-hoc gehandeld vanwege een gebrek aan een achterliggende structuur. De focus voor de nieuwe visie op de omgang met erfgoed ligt bij zowel het behouden van gebouwd erfgoed, als roerende en immateriële zaken. Er is behoefte aan duidelijke kaders. Daarnaast vindt de gemeente Huizen een participatieve aanpak belangrijk. Voor de gewenste omgang met het erfgoed van Huizen zullen inwoners en belanghebbenden ((Stichting Vrienden van het Oude Dorp en de Historische Kring Huizen), monumenteneigenaren en externe deskundigen (Heemschut, BOEi, Loods herbestemming) een belangrijke bijdrage leveren aan het proces.

Actuele vragen voor de omgang met het erfgoed van Huizen zijn:

- a. Is uitbreiding van de beschermde gemeentelijke dorpsgezichten nodig en wenselijk?(bijvoorbeeld de Wiggert Kooijbuurt?)
- b. Hoe beschermen we de karakteristieke panden (die 30 jaar geleden zijn geïnventariseerd), zijn deze inmiddels misschien monumentwaardig?
- c. Vervolg aan de inventarisatie van de wederopbouwperiode is wenselijk en inventarisatie van de cultuurhistorische waarden uit de post '65 periode is wenselijk.
- d. Hoe willen we omgaan met de vijf cultuurhistorisch waardevolle kerken?
- e. Willen we uitbreiding van de monumentenlijst of is bescherming niet het juiste instrument?

Onze visie

Onze visie op de opgave onderscheidt zich op een drietal punten:

1) Storytelling

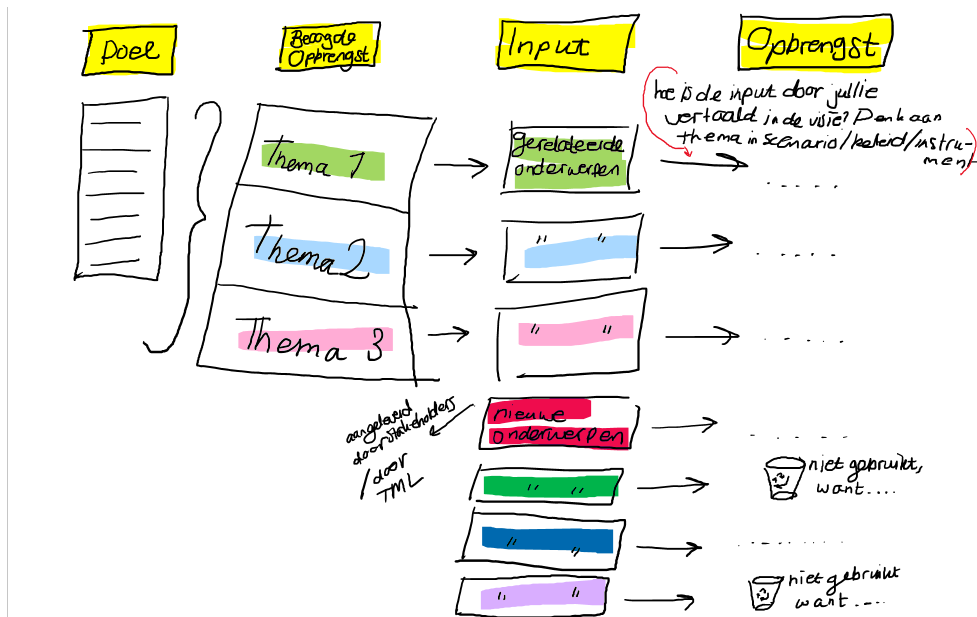
We vertalen aanwezig erfgoed naar verhalen en zetten deze centraal. Om je als gebruiker en bewoner te identificeren met een gebied zijn immers verhalen nodig.

2) Verbinden van het verleden met de toekomst

We verbinden het verhaal van de plek met de behoeften en opgaven van de plek. Beide doen we met lokale stakeholders, zodat deze aansluiten bij het perspectief en de ambities van de gemeente. Op die manier ontstaat een lokaal gedragen visie op de omgang en rol van het erfgoed in de gemeente Huizen.

3) Transparant participeren

Als onderdeel van onze participatieaanpak willen wij transparant en zorgvuldig communiceren. Als stakeholders investeren om deel te nemen aan een participatietraject is het fijn om te weten wat er gedaan wordt met de opgehaalde informatie tijdens sessie, de vertaling van deze input en hoe wij tot een erfgoedvisie en/ of uitvoeringsprogramma komen. Daarom brengen wij het hele proces in beeld door middel van een organogram.

Inzicht in de mogelijkheden

Uw vraag is nog heel breed. Er is een wens om een erfgoedvisie voor de gemeente te hebben die richting en houvast geeft. Ook zijn er al specifieke vragen die onderdeel van een uitvoeringsprogramma kunnen zijn of op projectniveau zouden kunnen worden uitgewerkt. We willen u graag inzicht geven in deze verschillende mogelijkheden waarbij we een kostenindicatie met een bandbreedte aangeven. Deze onderdelen kunnen volgorde- (gefaseerd) uitgevoerd worden. Ook kan er gekozen worden voor de uitvoering van losse onderdelen afgestemd op urgentie, het beschikbare budget en/of de wensen van de raad.

- 1) Opstellen van een erfgoedvisie voor de gemeente Huizen
- 2) Opstellen van een uitvoeringsprogramma erfgoed voor de gemeente Huizen
- 3) Projectmatige aanpak van concrete en actuele vragen voor de omgang met het erfgoed van de gemeente Huizen

Ambtelijke inzet en betrokkenheid

Voor de uitvoering en het draagvlak van het opstellen van een visie en het uitvoeren van projecten is ambtelijke inzet en betrokkenheid heel belangrijk. We begrijpen dat het belangrijk is om hier ook inzicht in te bieden. Tijdens het startgesprek maken we concrete afspraken hierover. Wat ten minste nodig is aan inzet, betrokkenheid en beschikbare capaciteit is een vast aanspreekpunt die als 'linking ping' fungeert voor de ambtelijke organisatie. Daarnaast vragen we beschikbaarheid voor de afstemming over de voortgang van het traject en het schrijven van college- en raadsvoorstellen. Tijdens het traject is het belangrijk om input van de ambtelijke organisatie op te halen. Hiervoor wordt actieve deelname aan een aantal sessies gevraagd.

1. Opstellen van een erfgoedvisie voor de gemeente Huizen

Uw vraag is te komen tot een erfgoedvisie voor de gemeente middels een participatieve aanpak. “de kracht van participatie is belangrijke bewijslast om de meerwaarde en betekenis van erfgoed voor de samenleving van de gemeente Huizen aan te tonen.” Hiervoor zien wij het volgende stappenplan voor ons: (zie voor het uitgebreidere omschrijving van de onderdelen bijlage 1)

Fase 1 Onderzoek & Analyse

- Ad 1. Startgesprek
- Ad 2. Erfgoedsafari Huizen: het lokale perspectief in beeld
- Ad 3. Quick-scan: de mening van de inwoners
- Ad 4. Verhaal van de plek
- Ad 5. Kernwaardensessie interne werkgroep gemeente Huizen
- Ad 6. Kernwaardensessie Stakeholderbijeenkomst
- Ad 7. Informatieavond bewoners 1

Fase 2: Ambitie bepalen

- Ad 8. Verhaallijnen, moodboards en erfgoedambities
- Ad 9. Brainstormsessie met de raad over de erfgoedambities

Fase 3: Visievorming

- Ad 10. Projecten workshop Stakeholders +interne werkgroep: de verbindende kracht van erfgoed
- Ad 11. Concept Erfgoedvisie opstellen
- Ad 12. Informatieavond 2
- Ad 13. Redactieronde

<i>Kostenindicatie opstellen erfgoedvisie</i>	
<i>Bandbreedte</i>	<i>€25.000 – 35.000,-</i>

2. Opstellen van een uitvoeringsprogramma erfgoed voor de gemeente Huizen

Uw vraag is te komen tot een uitvoeringsprogramma erfgoed voor de gemeente Huizen. Hiervoor zien wij het volgende stappenplan voor ons:
(zie voor het uitgebreidere omschrijving van de onderdelen bijlage 1)

- Ad 1. Beleidsambities en speerpunten ophalen:
Bijeenkomst ambtelijke organisatie en/of gemeenteraad
- Ad 2. Workshop projecten met stakeholders
- Ad 3. Concept Uitvoeringsprogramma (UVP) opstellen
- Ad 4. Werksessie met stakeholders en interne werkgroep over de conceptuitwerkingen
- Ad 5. Redactieronde
- Ad 6. Presenteren uitvoeringsprogramma erfgoed college, raad en/of stakeholders

<i>Kostenindicatie opstellen uitvoeringsprogramma</i>	
<i>Bandbreedte</i>	€ 10.000 – 20.000,-

3. Projectmatige aanpak van concrete en actuele vragen voor de omgang met het erfgoed van de gemeente Huizen

Uw vraag is om voor een aantal actuele vragen met betrekking tot de omgang met het erfgoed van de gemeente Huizen een antwoord te formuleren. In een uitvoeringsproject formuleren we antwoord op die vragen:

- 1) Is uitbreiding van de beschermde gemeentelijke dorpsgezichten nodig en wenselijk? (bijvoorbeeld de Wijgert Kooijbuurt?)

Project: Borgen Ruimtelijke Kwaliteit Buurten

In Huizen is er voor een aantal buurten meer aandacht gewenst voor het versterken en behouden van de omgevingskwaliteit. Hoe kunnen we de ruimtelijke kwaliteiten borgen voor de toekomst? Onderzoek en aanbevelingen naar mogelijke instrumenten.

<i>Kostenindicatie Borgen Ruimtelijke Kwaliteit Buurten</i>	
<i>Bandbreedte</i>	<i>€ 5.000 – 10.000,-</i>

- 2) Hoe beschermen we de karakteristieke panden (die 30 jaar geleden zijn geïnventariseerd), zijn deze inmiddels misschien monumentwaardig?

Project: Actualiseren lijst karakteristieke panden en advies over omgang

<i>Kostenindicatie Actualiseren lijst karakteristieke panden en advies</i>	
<i>Bandbreedte</i>	<i>€ 5.000 – 10.000,-</i>

- 3) Vervolg aan de inventarisatie van de wederopbouwperiode is wenselijk en inventarisatie van de cultuurhistorische waarden uit de post '65 periode is wenselijk.

Project: Inventarisatie waardevolle architectuur

Er is een aantal perioden die nog onvoldoende geïnventariseerd zijn in de gemeente Huizen. Het is belangrijk om te weten wat je hebt, zodat je het ook op waarde kunt schatten. Voorbeelden van deze thema's zijn het Wederopbouwverfgoed en het Post '65 erfgoed.

<i>Kostenindicatie opstellen uitvoeringsprogramma</i>	
<i>Bandbreedte</i>	<i>€ nader te bepalen afhankelijk van de omvang van het gebied en het gewenste beschrijvingsniveau</i>

- 4) Hoe willen we omgaan met de vijf cultuurhistorisch waardevolle kerken?

Project: Borgen resultaten Kerkensie, advies voor vervolg

Als onderdeel van het kerkensietraject zijn vijf kerken cultuurhistorisch waardevol gebleken en als zodanig beschreven. Hoe kunnen we deze waarde en betekenis voor de toekomst behouden? We verkennen de verschillende mogelijkheden met voors en tegens zoals: het opstellen van transformatiekader per kerk, aanwijzing tot monument of functie aanduiding voor omgevingsplan.

<i>Kostenindicatie borgen resultaten Kerkensie</i>	
<i>Bandbreedte</i>	<i>€ nader te bepalen</i>

5) Inventariseren immaterieel erfgoed gemeente Huizen

Project: Participatieve inventarisatie

Als onderdeel van de erfgoedvisie of als los project kan met de inwoners van de gemeente Huizen een participatief inventarisatie traject gestart worden. Wat zijn belangrijke tradities en gebruiken van de gemeenschap? Een mooi voorbeeld van een dergelijke inventarisatie is gedaan in de gemeente Oirschot <https://www.visitoirschot.nl/nl/ontdek-oirschot/nieuws-inspiratie/oirschotse-tradities-en-gebruiken>

<i>Kostenindicatie borgen resultaten Kerkervisie</i>	
<i>Bandbreedte</i>	<i>€ nader te bepalen</i>

Organisatie

Opdrachtgever is: **Gemeente Huizen**
 Graaf Wichman 10
 1276 KB Huizen
 t.a.v. dhr. H. Jongsma

Opdrachtnemer is: **The Missing Link**
 2e Daalsedijk 6A
 3551 EJ Utrecht
 KVK-nummer: 30188302
 BTW-nummer: NL 81 20 60 77 5 b 01
 Bankrekeningnummer: NL 71 RABO 0140 8608 19
 Contactpersoon namens The Missing Link is mw. H. Masselink-Duits

Informatie

Deze offerte is gebaseerd op een telefoongesprek en aanvullende mail op 9 september 2022 tussen dhr. H. Jongsma (Gemeente Huizen) en mw. S. Veelders (The Missing Link).

Ik vertrouw erop u hiermee een passende aanbieding te hebben gedaan. Mocht u vragen hebben over deze offertetekst of de kostenraming dan kunt u uiteraard contact met mij opnemen, per telefoon (06-39251487) of e-mail (h.masselink-duits@the-missinglink.nl).

Met vriendelijke groet,

Hanneke Masselink-Duits
 Senior adviseur
 The Missing Link

Siënna Veelders
 Adviseur
 The Missing Link

Bijlage 1 – Uitgewerkte stappenplannen

Bijlage 2 – Team

Bijlage 3 – Referentievoorbeld Erfgoedvisie gemeente Oisterwijk

BIJLAGE 1 Uitgewerkte stappenplannen

1 Erfgoedvisie

Fase 1 Onderzoek & Analyse

Ad 1. Startgesprek

In het startgesprek met de gemeente stemmen we graag stappenplan samen vast. We maken afspraken over de taak- en rolverdeling tussen het kernteam van de gemeente en de erfgoedadviseurs van The Missing Link. We gaan samen na of de stakeholders van de klankbord groep allemaal in beeld zijn en vullen deze indien nodig aan. Ook bepalen we de contactmomenten met de klankbordgroep en het participatieniveau van de verschillende stakeholders. We vertalen het stappenplan naar een concrete planning.

Ambtelijke investering: 4 uur

Ad.2 Erfgoed safari Huizen

Om de gemeente goed te leren kennen en de opdracht vanuit het lokale perspectief te kunnen benaderen gaan de erfgoedadviseurs op erfgoed safari door de gemeente, we bezoeken karakteristieke plekken en ontmoeten als het mogelijk is, relevante stakeholders uit het erfgoedveld.

Ad 3. Quick-scan: de mening van de inwoners

We stellen een vragenlijst op over het Erfgoed van Huizen. De vragen gaan over verschillende erfgoedonderwerpen, omgang met monumenten, waardering, informatie aanwijzing en behoud van monumenten, erfgoedbeleving, de rol van de gemeente, de bekendheid van en het belang wat gehecht wordt aan het erfgoed van de gemeente Huizen. Er zijn meerdere vormen mogelijk voor de uitvoering:

1. Online enquête (licht)

2. Straatinterviews (medium): TML gaat in Huizen de straat op en bevroegt voorbijgangers. Een voordeel aan straatinterviews, i.t.t. een online enquête, is dat er doorgevraagd kan worden om de diepte in te gaan door door te vragen. Ook bied de persoonlijke gesprekken de kans om dichterbij het gevoel van de geïnterviewden te komen. De geïnterviewde krijgen de mogelijkheid om op een later moment betrokken te worden in het participatietraject en/of op de hoogte gehouden te worden van het proces.

Ad 4. Verhaal van de plek

Om de identiteit naar boven te halen, inventariseren we de historie van het gebied. Om je te kunnen identificeren met een plek zijn immers verhalen nodig. Op deze wijze laten we zien wat de karakteristieken uit de ontwikkelgeschiedenis van het gebied zijn en welke betekenis het gebied door de loop der tijden heeft gehad. Dit resulteert in 'het verhaal van de plek', een toegankelijk en aansprekend verhaal, ondersteund met veel beeld.

Ad 5. Kernwaardensessie interne werkgroep gemeente Huizen

TML presenteert het *Verhaal van de plek* aan de interne werkgroep en het kernteam van de gemeente. Vervolgens bepalen we op basis van het verhaal van de plek, de kernwaarden van de gemeente Huizen. Dit doen we met behulp van een kaartspel,

speciaal ontworpen voor deze opdracht. Op de kaartjes staan erfgoedelementen en symbolen waaruit een keuze gemaakt wordt, om tot de kernwaarden van de gemeente te komen. De kernwaarden spiegelen we vervolgens aan de opgaven van de gemeente. We tonen voorbeelden hoe erfgoed als middel kan ingezet worden om ambities te verwezenlijken en gaan samen op zoek naar koppelkansen. Zo kan erfgoed een meerwaarde leveren aan andere maatschappelijke opgaven waar de gemeente Huizen voor staat. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de bijdrage aan een aantrekkelijk vestigingsklimaat, recreatie, toerisme & citymarketing.

Ambtelijke investering: 4 uur

Ad 6. Kernwaardensessie Stakeholderbijeenkomst

Tijdens deze eerste stakeholderbijeenkomst staat kennismaken en ontmoeten centraal. We willen graag ophalen wat voor de stakeholders belangrijke thema's zijn voor de Erfgoedvisie van Huizen. We presenteren het *Verhaal van de plek* van de gemeente Huizen en gaan samen de kernwaarden bepalen in een interactieve sessie. Daarnaast verkennen we de behoeften van de stakeholders op het gebied van onderlinge samenwerking en de samenwerking met de gemeente. Vragen die ook aan de orde komen zijn: Wat is de gewenste rol van de gemeente en wat dragen de stakeholders zelf bij aan toekomstbestendigheid van het erfgoed?

Ad 7 Informatieavond Bewoners 1

Tijdens deze openbare informatieavond worden de bewoners geïnformeerd en geïnspireerd over het project: een Erfgoedvisie voor Huizen. Gemeenteraadsleden worden ook uitgenodigd aan deze bijeenkomst deel te nemen. Er kan informatie worden opgehaald bij inwoners en zij kunnen suggesties doen ten aanzien van de erfgoedvisie. Wat vinden de bewoners van waarde? En wat zijn hun wensen en behoeften in relatie tot de erfgoedvisie?

Fase 2 Ambitie bepalen

Ad 8. Verhaallijnen, moodboards en erfgoedambities

De opgaven van de gemeente die we in bovenstaande bijeenkomst boven tafel hebben gehaald, koppelen we aan 'het verhaal van Huizen'. Op basis hiervan maken we verhaallijnen. Een verhaallijn is geen verhaal, maar een concept waarmee de geschiedenis wordt gebruikt om de toekomst vorm te geven. Het geeft een gebied een gezicht en koppelt het verhaal van de plek aan de agenda van de plek. Omdat verhaallijnen actueel zijn, kunnen ze een actieve rol spelen bij de ontwikkeling van een gebied en richting geven aan te maken keuzes. De verhaallijnen visualiseren wij in aansprekende moodboards. Een beeld zegt immers meer dan duizend woorden. Ook is het in deze fase van belang om de erfgoedambities te omschrijven. Deze worden geformuleerd en besproken met de opdrachtgever.

Voorbeelden verhaallijnen en moodboards

Ad 9. Brainstormsessie met de raad over de erfgoedambities

In deze brainstormsessie presenteren we de oogst van de participatie, de kernwaarden uit het verhaal van de plek en de verhaallijnen. Vervolgens peilen we het ambitieniveau van de gemeenteraad. Wat vindt de raad belangrijk met betrekking tot het erfgoed en hoe vertaalt zich dat/wat betekent dit voor de erfgoedvisie en het uitvoeringsprogramma?

Fase 3 Visievorming

Ad 10. Projectenworkshop Stakeholders + interne werkgroep: de verbindende kracht van erfgoed

De stakeholders gaan samen aan de slag in een interactieve sessie over de verbindende kracht van erfgoed. We leggen in deze sessie de verhaallijnen moodboards voor en toetsen deze. Vervolgens werken we hierop door. Wat is er nodig om het aanwezige erfgoed zichtbaar en beleefbaar te maken? Hoe kun je het erfgoed inzetten voor andere opgaven? Zoals citymarketing, educatie, het verhogen van omgevingskwaliteit en leefbaarheid. We gaan samen aan de slag met projectideeën en een vertaling naar een projectmatige aanpak.

Ambtelijke investering: 4 uur

Ad 11. Concept Erfgoedvisie opstellen

Op basis van uitkomsten sessie(s) concept Erfgoedvisie opstellen.

Ad 12. Informatieavond 2

We presenteren de conceptvisie en het conceptuitvoeringsprogramma aan de bewoners. De informatie en suggesties worden als een advies beschouwd en kunnen in de conceptvisie verwerkt worden, als daar door de beleidsadviseur erfgoed en de erfgoedadviseur TML aanleiding toe wordt gezien.

Ad 13. Redactieronde

We verwerken de aangedragen feedback in deze redactieronde. We werken aan de definitieve tekst van de erfgoedvisie.

Wat levert het op?

Inzicht	Co-creatie	Draagvlak	Kompas
			
Religieus erfgoed plaatsen in haar context biedt nieuwe perspectieven voor de toekomst. Denken vanuit de plek maakt dat de individuele belangen even op de achtergrond komen.	Samen de kernwaarden bepalen zorgt voor inzicht in elkaars belangen en waarden. De dialoog voeren op basis van beelden zorgt voor het ontwikkelen van een gezamenlijke taal.	Een verhaallijn zorgt voor een gewortelde en herkenbare identiteit. Voortbouwen op deze identiteit zorgt voor draagvlak bij toekomstige ontwikkelingen.	Een bruikbaar ontwikkelperspectief voor de toekomst op basis van gedeelde identiteit biedt een kompas voor beleid en vertaling naar projectmatige aanpak/
Dialogo	Belevingswaarde	Gebruikswaarde	Toekomstwaarde

2. Opstellen van een uitvoeringsprogramma erfgoed voor de gemeente Huizen

Ad 1. Beleidsambities en speerpunten op te halen

Bijeenkomst(en) ambtelijke organisatie en/of gemeenteraad. We tonen voorbeelden hoe erfgoed als middel kan ingezet worden om ambities te verwezenlijken en gaan samen op zoek naar koppelkansen. Zo kan erfgoed een meerwaarde leveren aan andere maatschappelijke opgaven waar de gemeente Huizen voor staat. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de bijdrage aan een aantrekkelijk vestigingsklimaat, recreatie, toerisme & citymarketing.

Ambtelijke investering: 4 uur

Ad 2. Workshop projecten met stakeholders

De stakeholders gaan samen aan de slag in een interactieve sessie over de verbindende kracht van erfgoed. We leggen in deze sessie de verhaallijnen moodboards voor en toetsen deze. Vervolgens werken we hierop door. Wat is er nodig om het aanwezige erfgoed zichtbaar en beleefbaar te maken? Hoe kun je het erfgoed inzetten voor andere opgaven? Zoals citymarketing, educatie, het verhogen van omgevingskwaliteit en leefbaarheid. We gaan samen aan de slag met projectideeën en een vertaling naar een projectmatige aanpak.

Ad 3. Concept Uitvoeringsprogramma (UVP) opstellen

Op basis van de uitkomsten van de sessie(s) stellen we een concept uitvoeringsprogramma op.

Ad 4. Werksessie met stakeholders en interne werkgroep over de conceptuitwerkingen

Samen met de stakeholders en de interne projectgroep bespreken we de concepten en verzamelen we feedback.

Ambtelijke investering: 4 uur

Ad 5. Redactieronde

We verwerken de aangedragen feedback in deze redactieronde. We werken aan de definitieve tekst van het Uitvoeringsprogramma (UVP).

Ad 6. Presenteren uitvoeringsprogramma erfgoed college, raad en/of stakeholders

Tijdens deze sessie met de raad presenteren we de definitieve Erfgoedvisie en het t Uitvoeringsprogramma en is er een laatste gelegenheid om te reageren op de stukken.

Bijlage 2 Het team

Hanneke Masselink-Duits is historicus en senior Erfgoedadviseur bij The Missing Link. Ze heeft hiervoor jaren als beleidsadviseur Cultureel Erfgoed bij de gemeente Hilversum. Als Erfgoedadviseur begeleidt ze gemeenten met het opstellen van beleid. Ze is een verbinder en werkt oplossingsgericht. Bovendien weet ze in een divers maatschappelijk en bestuurlijk krachtenveld draagvlak te creëren. Ze heeft als missie om de bewustwording van de waarde en de kracht van erfgoed te vergroten.

Tijdens haar werk als beleidsadviseur bij de gemeente Hilversum heeft ze ervaring opgedaan met de complexiteit van herbestemmingstrajecten van kerken. Het heeft haar inzicht gegeven in de verschillende emoties en betekenissen die religieus erfgoed kan vertegenwoordigen. Ze is vanuit een intrinsieke motivatie betrokken bij en geïnteresseerd in kerken. Ze heeft als vrijwilliger vele zomers gegidst bij Kerken Kijken Utrecht. Ze schreef over Het Nieuwe Kerken en haar mini-retraite in de Middeleeuwse Kluis in de Jacobikerk om meer aandacht te genereren voor religieus erfgoed. Ook heeft ze kennis van en ervaring met het opstellen van een Kerkenvisie.

Ze is bekend met de politiek bestuurlijke dynamiek en gevoeligheid die komt kijken bij een aanwijzingstraject en visievorming met verschillende stakeholders. Ze heeft de vaardigheid om tijdens deze processen met iedereen positief en op de inhoud te communiceren, waarbij ze altijd de juiste toon weet te vinden en het bredere belang blijft overzien. Ze wordt de trekker voor dit project.

Siënna Veelders is cultureel erfgoed professional en adviseur bij The Missing Link. Ze is gespecialiseerd in erfgoed, gebiedsontwikkeling en participatietrajecten.

Ze vindt het belangrijk om, naast de traditionele aanpakken van een erfgoedprofessional, processen te ontwikkelen om samen met lokale stakeholders de geleefde geschiedenis op te halen. Niets is leuker om het archief in te duiken en vervolgens processen te ontwerpen met als uitkomst een gelaagde geschiedenis.

Door persoonlijke verhalen en persoonlijke archieven toe te laten voegen door de lokale gemeenschap ontstaat er een 'sense of place' en betere betrokkenheid in gebiedsontwikkeling. Tijdens een participatieproces is het belangrijk ruimte te creëren voor co-creatie en inzichtelijk te maken hoe deze opgehaalde ideeën, wensen en opmerkingen meegenomen gaan worden in adviesvorming. Deze manier van communiceren noemt Siënna 'transparant participeren'.

Siënna heeft ervaring met erfgoed- en kerkenvisies, beleid en advies voor ontwerp- en transformatieopgaven. Daarnaast heeft ze ervaring met het ontwikkelen van nieuwe workshopformules en organiseert zij graag evenementen om tijdelijk gebruik van gebouwen en openbare ruimte te stimuleren. Ze deelt graag haar kennis in een divers internationaal netwerk en inspireert toekomstige erfgoedprofessionals door middel van gastlessen en excursies.

Bijlage 3 Referentievoorbeeld

Erfgoedvisie voor de gemeente Oisterwijk

Voor de gemeente Oisterwijk hebben we een erfgoedvisie gemaakt. In deze visie staat vervolgens beschreven hoe we de bouwstenen van het erfgoed in de gemeente kunnen versterken en bijdragen aan het behoud, beschermen, beheren en beleven van het Oisterwijkse erfgoed. We introduceren de Erfgoedagenda als dynamisch uitvoeringsinstrument. De Erfgoedagenda bestaat uit sleutelprojecten die uitvoering geven aan de visie. Het biedt een kader voor beleid en een vertaling naar een projectmatige aanpak. We gaan in de visie uit van de ontwikkelkracht van erfgoed en we streven naar actief gebruik van erfgoed, waar zoveel mogelijk mensen van kunnen genieten. Erfgoed is van belang voor de leefbaarheid en herkenbaarheid van de gemeente Oisterwijk. Omdat we trots zijn op ons erfgoed willen het delen met de bewoners en bezoekers, jong & oud. Een belangrijk deel van de visie gaat daarom over het beleefbaar maken van erfgoed. De Erfgoedvisie is als een kompas dat houvast en inspiratie biedt voor de wijze waarop erfgoed een bijdrage kan leveren aan de maatschappelijke opgaven waar de gemeente Oisterwijk voor staat.

De volledige erfgoedvisie kunt u vinden via [deze](#) website.

3 ERFGOEDVISIE TOEPASSEN

In deze visie staat beschreven hoe we de bouwstenen van het erfgoed in de gemeente kunnen versterken en bijdragen aan het behoud, beschermen, beheren en beleven van het Oisterwijkse erfgoed. We onderscheiden 3 bouwstenen: fundament, gebruik en beleving. We introduceren de Erfgoedagenda als dynamisch uitvoeringsinstrument. De Erfgoedagenda biedt houvast door een concrete vertaling naar een projectmatige aanpak in de vorm van sleutelprojecten.

De sleutelprojecten bieden inspiratie op welke manier erfgoed gekoppeld kan worden aan de ambities van de gemeente op andere beleidsvelden. We streven naar actief gebruik van erfgoed waar zoveel mogelijk mensen van kunnen genieten. We gaan uit van de ontwikkelkracht van erfgoed en zetten in op erfgoedbeleving. De Erfgoedvisie is als een kompas dat houvast en inspiratie biedt voor de wijze waarop erfgoed een bijdrage kan leveren aan de maatschappelijke opgaven waar de gemeente Oisterwijk voor staat.

3.1 BOUWSTENEN

We werken aan het fundament door verschillende projecten uit te voeren, die we sleutelprojecten noemen. We zorgen dat de basis op orde is. We werken aan bescherming en behoud van het erfgoed, want als we er niet zorgvuldig mee om gaan is het straks weg. Door te zorgen dat het beleid en instrumentarium voor uitvoering van de wettelijke taken op orde is, versterken we het fundament:

Bouwsteen 1: FUNDAMENT

We willen het roerend, onroerend en immaterieel erfgoed benutten bij het behoud en de verbetering van de omgevingskwaliteit. Erfgoed is integraal onderdeel van de leefomgeving en wordt bij planontwikkeling afgewogen met de andere omgevingswaarden. We zetten in op het versterken van erfgoed in de leefomgeving door deze te gebruiken in de leefomgeving:

Bouwsteen 2: GEBRUIK

Het Oisterwijkse erfgoed wordt gekoesterd. De gemeente Oisterwijk wil graag zoveel mogelijk inwoners en jongeren betrekken bij de historie en het uitdragen van het erfgoed op een eigentijdse manier. We willen het erfgoed in de hoofden en harten van mensen:

Bouwsteen 3: BELEVING

Dit hoofdstuk verwoordt de toepassing van de visie van de gemeente op het erfgoed, waarbij deze drie bouwstenen worden aangehouden:

- 1 **Fundament**
De basis op orde
- 2 **Gebruik**
Erfgoed in de leefomgeving
- 3 **Beleving**
Erfgoed in de hoofden en harten van mensen

Deze bouwstenen dragen bij aan het behoud, beschermen, beheren en beleven van het Oisterwijkse erfgoed.

Utrecht/ Amersfoort, 12 oktober 2022

Beste Henk,

Op jouw verzoek hebben Jojanneke Clarijs en ik een werk- en tijdsplan gemaakt voor de afronding van de 'Inventarisatie bebouwing uit de periode 1940 – circa 1980'. Van dit onderzoek is in december 2017 een concept-rapport aangeleverd. In het conceptrapport werd geconstateerd dat de begrenzing van het onderzoeksgebied op basis van de datering van de bebouwing ongelukkig was gekozen. De begrenzing loopt dwars door samenhangende gebieden. In het rapport was het eindjaar al opgerekt naar 1985. Dat hebben we ook gebruikt bij de objectinventarisatie.

De eerste vraag betreft het afronden van het rapport op basis van een aanvullende gebiedsinventarisatie. Het rapport over de periode 1940-1985 kan worden afgerond volgens het bestaande format.

Voorstel 1: afronding inventarisatie 1940-1985, waarbij voor het onderzoeksgebied een ruimtelijke begrenzing wordt aangehouden, namelijk de oostgrens van de Wijk Stad en Land en de Aanloophaven.

Een tweede vraag is de uitbreiding van het onderzoek voor de periode 1985-2022. Indien dat op dezelfde wijze wordt aangepakt, bestaat het onderzoek uit een stedenbouwkundige inventarisatie van de Oostermeent, het heringerichte gebied rondom de Oude Haven en de aanloopstraten in de Oostermeent (gericht op samenhangende ensembles, buurten en wijken) en objectgericht inventarisatie van bebouwing in die gebieden. Bij de Oostermeent is de gemeentegrens aangehouden. Voor de Bijvanck betekent dat een onvolledige inventarisatie, omdat deze wijk een samenhangende ontwikkeling heeft op het grondgebied van twee gemeenten (Blaricum en Huizen).

Voorstel 2: uitvoering van een inventarisatie naar de periode 1985-2022 van de Oostermeent, het gebied van de Oude Haven en de aanloopstraten in de Oostermeent.

Voor de rest van het gemeentegebied zou een volledig nieuwe inventarisatie noodzakelijk zijn, waarbij opnieuw alle straten worden afgelopen. Dat is een stevige tijdsinspanning. Wellicht is het mogelijk om door preselectie of vooronderzoek deze tijdsinspanning te beperken.

Voorstel 3: beredeneerde inventarisatie van nieuwbouw uit de periode 1985-2022 in het dorp en de westelijke bebouwingslinten, wijken en villawijken. Uitgangspunt daarbij is de bouwproductie uit de periode 1985-2022, die gedestilleerd moet worden uit de verslagen van de welstandscommissie of de bouwdoSSIers.

Voor de periode 1985-2022 kan een afzonderlijk rapport worden opgesteld in hetzelfde format, het kan ook worden geïntegreerd met het eerdere rapport.

Voorstel 4: Maken van een rapport over de periode 1985-2022.

De volgende stappen in het proces zijn op dit moment moeilijk in te schatten. Het heeft sterk te maken met de ambitie van de gemeente en de adviezen van de Monumentencommissie ten aanzien van de aantallen objecten en gebieden die geselecteerd worden voor plaatsing op de

Bureau voor bouwhistorisch onderzoek J.A. van der Hoeve & Jojanneke Clarijs Cultuurhistorie

monumentenlijst of opname in het bestemmingsplan. In ons eerdere overleg hebben we ook nog andere beschermingsmiddelen besproken. Daarvoor is ook het advies van de Monumentencommissie noodzakelijk, evenals overleg met het bestuur (wethouder en/of B&W). De mogelijke beschermingsmiddelen zijn in onze ogen:

- Individuele bescherming als gemeentelijk monument, van zowel het exterieur als het interieur. Er moet nog een besluit vallen over de wenselijkheid van interieurbeschrijving.
- Individuele bescherming van alleen contour en gevels aan openbaar terrein (voorbeeld: Nijmegen)
- Bestemmingsplan (dubbelfunctie cultuurhistorie) – dat zal in de omgevingswet ook een geëigend middel worden/zijn.
- Gemeentelijk dorpsgezicht – beperkte methode en beperkte bescherming.
- Attentiegebied in de welstandsnota – maar de huidige nota geeft weinig handvat

Een nadere selectie van objecten en gebieden, evenals de gekozen beschermingsmiddelen zal basis zijn voor de beschrijving en waardestelling van panden, ensembles, gebieden of buurten. Op dit moment vallen aantallen van deze beschrijvingen nog niet in te schatten.

Ook de presentatie aan eigenaars/ bewoners is afhankelijk van de aantallen te beschermen objecten en gebieden.

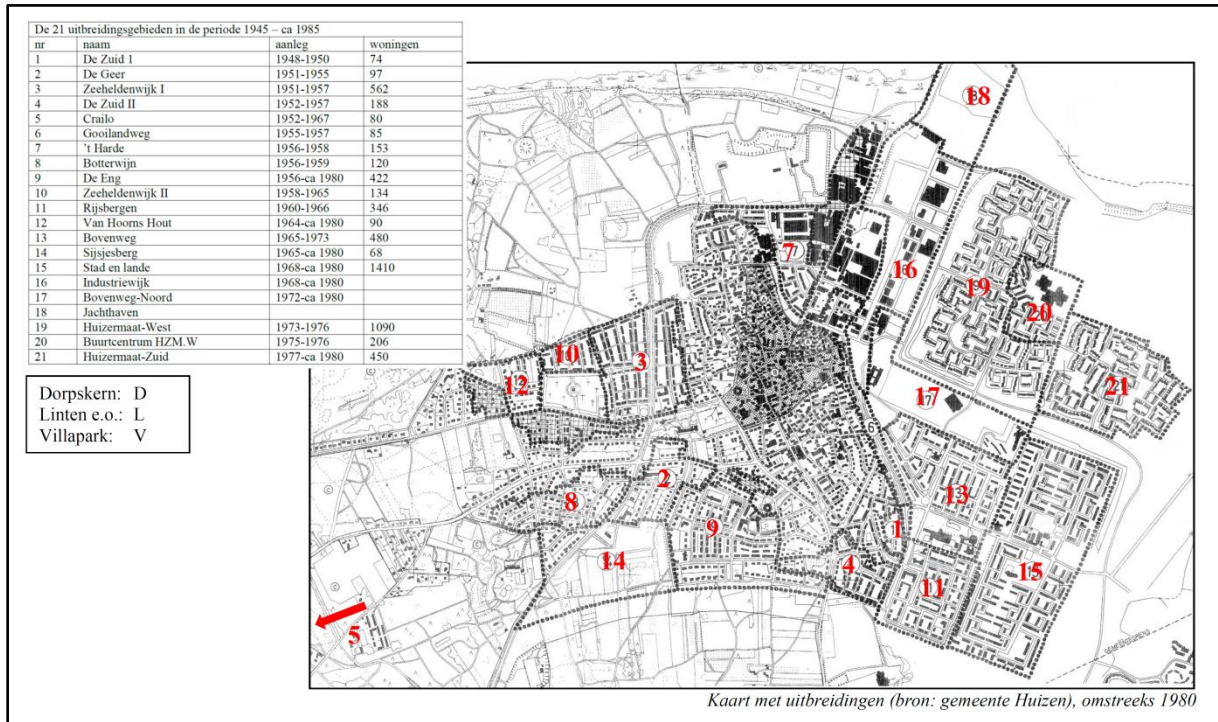
Het maken van artikelen of publicaties is van belang om het draagvlak in de gemeente te vergroten, zowel bij bestuur als bevolking. Dat moet worden afgestemd met bestuur.

Tenslotte is er nog een vraag over de periode 1900-1940. In de aanloop tot het eerste onderzoek over de periode 1940-1980/1985 bestond de wens om een herinventarisatie te verrichten over de periode 1900-1940. In onderling overleg hebben we besloten om dit nu nog niet uit te voeren. Jojanneke en ik zijn ervan uitgegaan dat dit ook nu nog niet aan de orde is.

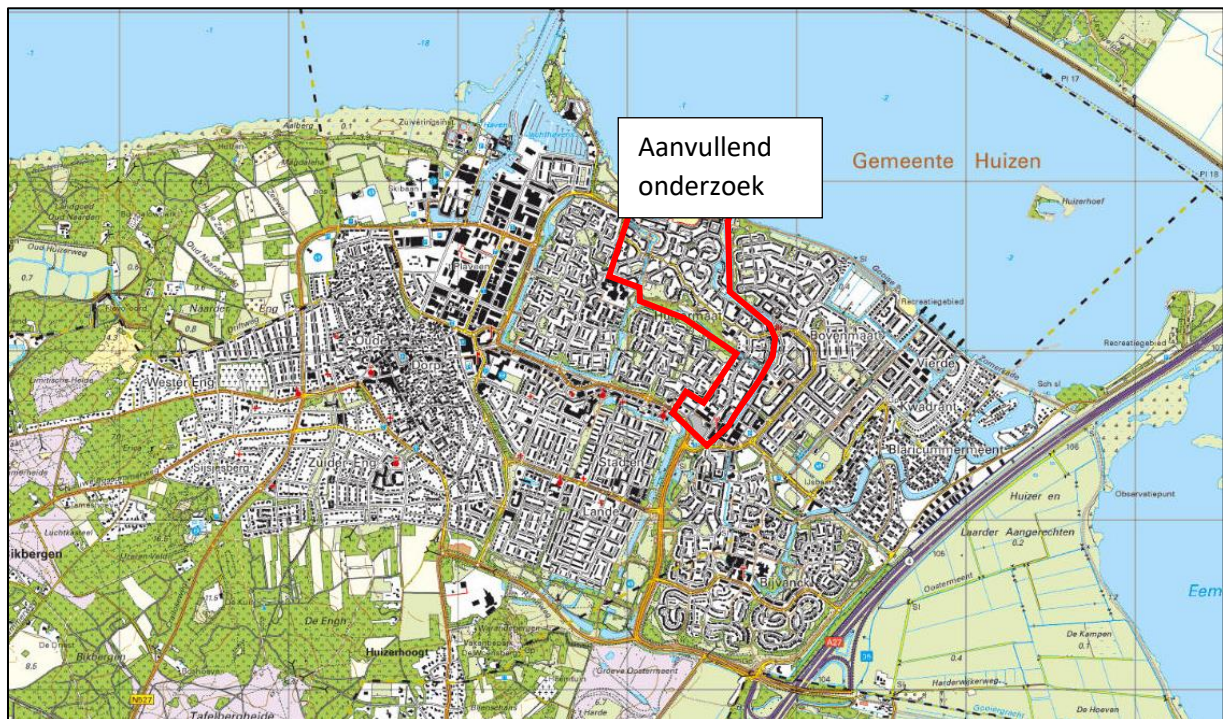
Jan van der Hoeve
Jojanneke Clarijs

Voorstel 1: aanvullend onderzoek tot aanloophaven

Afronding inventarisatie 1940-1985, waarbij voor het onderzoeksgebied een ruimtelijke begrenzing wordt aangehouden, namelijk de oostgrens van de Wijk Stad en Land en de Aanloophaven.

Kaart met uitbreidingen (bron: gemeente Huizen), omstreeks 1980

Kaart afkomstig van Topotijdreis.nl, 2021

Uit inleiding rapport ‘Inventarisatie bebouwing uit de periode 1940 – circa 1980’: ‘Bij het onderzoek van de wijken in de Oostermeent is de begrenzing van de kaart op bladzijde 4 van

Bureau voor bouwhistorisch onderzoek J.A. van der Hoeve & Jojanneke Clarijs Cultuurhistorie

dit rapport aangehouden. Dat blijkt in de praktijk een tamelijk willekeurige begrenzing te zijn. De wijken houden hier niet op, maar zetten zich noord- en oostwaarts voort, zowel in stedenbouwkundig als architectonisch opzicht. Het valt te overwegen om de begrenzing te verleggen tot aan de aanloophaven. Naar schatting zal er één velddag voor 2 personen extra noodzakelijk zijn.'

Doel: afronden en aanvullen van het rapport 1940-1985, consequent maken van dateringen en begrenzingen.

Extra werk:

Aanvullende inventarisatie ter plaatse: 16 uur x € 75,00 / uur (ex BTW)

Reis- en onkosten voor twee dagen: € 100,00 (ex BTW)

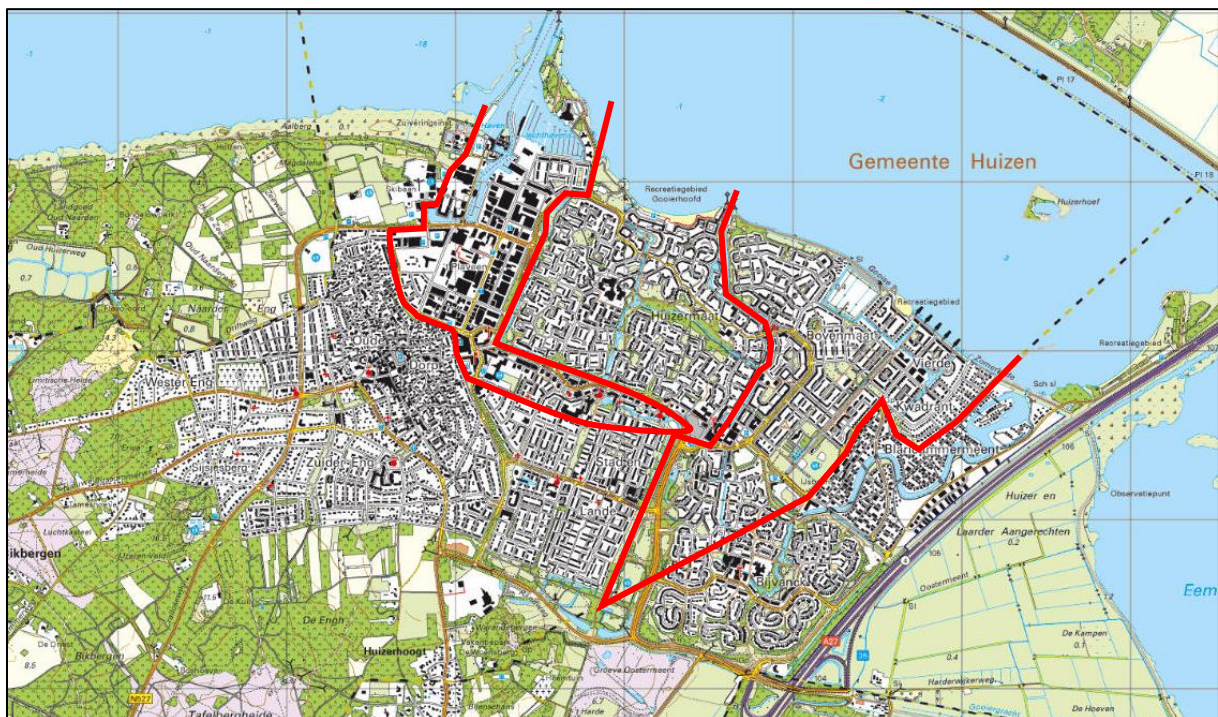
Aanvullen en afronden rapport: 8 uur x € 75,00 / uur (ex BTW).

Schatting kosten: € 1.900,00 (ex BTW)

Voorstel 2: aanvullend onderzoek Oostermeent, Havengebied en aanloopstraten

Een tweede vraag is de uitbreiding van het onderzoek voor de periode 1985-2022. Indien dat op dezelfde wijze wordt aangepakt, bestaat het uit een vooronderzoek naar de stedenbouwkundige ontwikkelingen, een stedenbouwkundige inventarisatie van de Oostermeent, het heringerichte gebied rondom de Oude Haven en de aanloopstraten in de Oostermeent (gericht op samenhangende ensembles, buurten en wijken) en een objectgericht inventarisatie van bebouwing in diezelfde gebieden. Bij de Oostermeent is de gemeentegrens aangehouden. Voor de Bijvanck betekent dat een onvolledige inventarisatie, omdat deze wijk een samenhangende ontwikkeling heeft op het grondgebied van twee gemeenten (Blaricum en Huizen).

De tijdsbesteding voor deze inventarisatie wordt ingeschat op 3 werkdagen (2 personen: 6 werkdagen).

Kaart afkomstig van Topotijdreis.nl, 2021

Extra werk inventarisatie:

Vorbereidend archiefonderzoek: 12 uur x € 75,00/ uur (ex BTW)

Inventarisatie ter plaatse: 32 uur x € 75,00 / uur (ex BTW)

Reis- en onkosten voor drie dagen: € 150,00 (ex BTW)

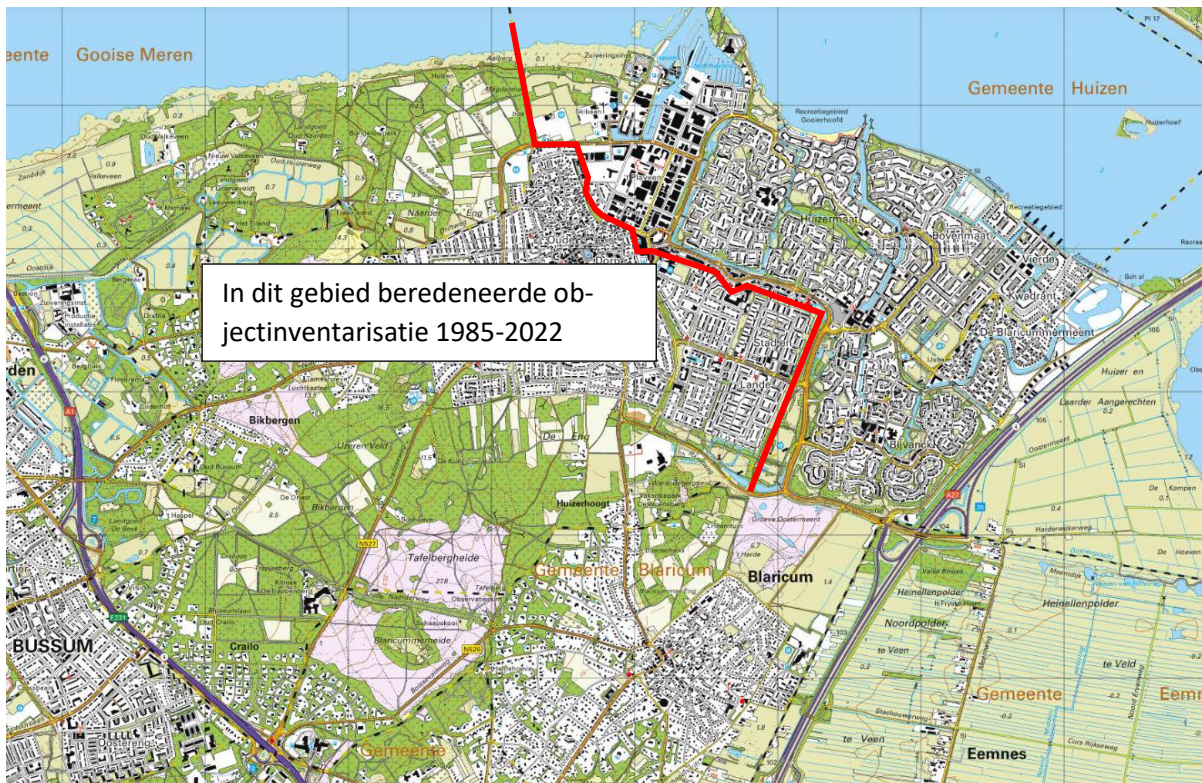
Afronden rapport: zie hierna.

Schatting kosten: € 3.450,00 (ex BTW)

Voorstel 3: beredeneerde object-inventarisatie overige gemeentegebied

De vraag om een objectinventarisatie in het dorp en westelijk deel van de gemeente voor de periode 1985-2022 roept vragen op. Het lijkt inefficiënt om opnieuw een vlakdekkend onderzoek te doen door alle straten door te fietsen en door te lopen. Het lijkt nuttig om een vooronderzoek te doen. Is er een preselectie mogelijk door bijvoorbeeld de verslagen/ notulen (agenda) van de welstandcommissie na te lopen, gericht op nieuwbouw. Verbouwing van bestaande gebouwen kan achterwege worden gelaten. Of is er een uitdraai vanuit het (digitale) bouwarchief mogelijk, gebaseerd op zoektermen nieuwbouw? Scholen en kerken uit deze periode kunnen mogelijk ook op een andere manier worden achterhaald.

Een punt van overweging bij voorstel 2 en 3 is de beperkte tijdsafstand tot de bebouwing. Naarmate de bebouwing jonger is, zal het onderzoek steeds meer een architectuurkritiek worden, dus aansluiten op de adviezen van de welstandscommissie. Voor een architectuurhistorische terugblik (retrospectief) is nog onvoldoende wetenschappelijk onderzoek beschikbaar, zeker niet voor de periode na 2000.

Kaart afkomstig van Topotijdreis.nl, 2021

Voorstel 3: beredeneerde inventarisatie van nieuwbouw uit de periode 1985-2022 in het dorp en de westelijke bebouwingslinten, wijken en villawijken. Uitgangspunt daarbij is een van gemeentewege te leveren overzicht van de bouwproductie uit de periode 1985-2022, die gedistilleerd moet worden uit de verslagen van de welstandscommissie of de bouwdoSSIERS.

Op basis van de inventarisatiegegevens uit de periode 1940-ca 1985 kunnen we concluderen dat er in het betreffende gebied geen grote bouwproductie heeft plaatsgevonden. Er is sprake van incidentele invullingen, en verder veel verbouw. Onze ruwe inschatting is dat er jaarlijks

Bureau voor bouwhistorisch onderzoek J.A. van der Hoeve &
Jojanneke Clarijs Cultuurhistorie

tussen de 10 en 15 nieuwe gebouwen zijn gerealiseerd, dus in 35 jaar zou het gaan om 300-500. Daarop gebaseerd kunnen we een grove schatting maken:

Extra werk inventarisatie:

Inventarisatie ter plaatse: 48 uur x € 75,00 / uur (ex BTW)

Reis- en onkosten voor vijf dagen: € 250,00 (ex BTW)

Schatting kosten: € 3.850,00 (ex BTW)

Voorstel 4: opstellen rapport

Het rapport bevat de bevindingen van voorstel 2 en 3. De opzet is conform ons rapport voor de periode 1940-1985.

Extra werk voor rapportage voorstel 4 (periode 1980-2022):

- Voorwerk en inleidingen
- Beschrijvingen bijzondere ensembles of buurten in de Oostermeent en Havengebied & een tabel met de selectie van waardevolle individuele gebouwen. Uitgegaan wordt van vier à vijf deelbeschrijvingen op basis de architectuur en stedenbouw. En uitgegaan wordt van circa 20 individuele objecten. Gemeente levert de gegevens uit de bouw-dossiers aan.
- Westelijk deel gemeente: uitgegaan wordt van 30-35 panden, toe te voegen aan de tabel. Gemeente levert de gegevens uit de bouw-dossiers aan.

Schatting kosten: 32 uur x € 75,00/ uur = € 2.400,00 (ex BTW)